

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

2022 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL).....	3
Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL).....	3
Tablo 3: 2022 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	4
Tablo 4: 2022 Yılında Başlanılan Projeler İçin Gönderilen Kaynakların Kullanım Durumu....	9

KISALTMALAR

BKMYBS: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

EBYS: Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KOP BKİB: Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Yılı İçerisinde Harcanamayan Proje Ödeneklerinin Uygulayıcı Kuruluşların Açtığı Banka Hesaplarına Blokeli Olarak Aktarılması ve Bu Kaynakların Takip Eden Yıllarda Muhasebe Sistemi Dışında Yönetilmesi

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (KOP BKİB), 03.06.2011 tarihli ve 642 sayılı Doğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi ve Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur.

Başkanlık 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) gereğince 5 yıl için kurulmuş olup, görev süresi en son 03.06.2021 tarihli ve 4072 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 08.06.2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

Başkanlık, 02.07.2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nın 147'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlanmış olup, görev ve hizmet tanımında değişiklik olmadan faaliyetlerine devam etmektedir.

642 sayılı KHK'da Başkanlığın kuruluş amacı;

- Bölgelerin kalkınmasının hızlandırılması amacıyla ilgili kurum ve kuruluşların proje ve faaliyetlerinin uyum ve bütünlük içinde yürütülmesini sağlayacak eylem planları hazırlamak, bunların uygulanmasını koordine etmek, izlemek ve değerlendirmek,
- Eylem planları kapsamındaki kamu yatırımlarının etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için kurumlar arası koordinasyonu sağlamak,
- Eylem planlarının gerektirdiği yatırımlara ilişkin teklifleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde hazırlamak, önceliklendirmek ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına göndermek,
- Bölgedeki kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülen yatırım projelerini izlemek ve değerlendirmek,
- İlgili kamu kurum ve kuruluşlarınca talep edilmesi hâlinde, yatırım projelerinin geliştirilmesine yardımcı olmak, bu sürece gerektiğinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre malî ve teknik destek sağlamak,
- Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, kalkınma ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler

geliştirmek,

- Bölgelerinin gelişme potansiyeline, sorunlarına ve imkânlarına dair araştırma, etüt, proje ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,
- Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları için başta kurumsal kapasite ve beşeri kaynak konuları olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının belirleyeceği usûl ve esaslara göre mevcut proje ve programlarla mükerrerlik oluşturmayacak yenilikçi destek programları tasarlamak ve uygulamak,
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilecek diğer görevleri yapmak, olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

642 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli (I) sayılı cetvelde gösterildiği üzere Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı; Konya merkez olmak üzere Aksaray, Karaman, Niğde, Nevşehir, Yozgat, Kırşehir ve Kırıkkale illerini kapsamak üzere teşkilatlanmıştır.

Başkanlığın teşkilatı, personelin nitelikleri ve kadrolara ilişkin hususlar, atanması, ücret ile diğer mali ve sosyal hakları yine 642 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir. KHK'da; Başkanlıkların, bir Başkan, iki başkan yardımcısı, İzleme ve Değerlendirme Koordinatörlüğü ve Yönetim Hizmetleri Koordinatörlüğü ile bölgelerinin özellikleri, ihtiyaçları ve eylem planlarının mahiyeti dikkate alınarak kurulan diğer koordinatörlüklerden oluşacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca Başkanlıklardaki koordinatörlüklerin sayısının altıyı geçemeyeceği belirtilmiştir.

Başkanlıkta Başkan Yardımcılıklarına bağlı; Beşeri, Sosyal ve Kurumsal Gelişme; Ekonomik Kalkınma, Sanayi ve Hizmetler; İzleme ve Değerlendirme; Planlama ve Proje Geliştirme; Tarım ve Kırsal Kalkınma ile Yönetim Hizmetleri Koordinatörlükleri bulunmaktadır.

Başkanlıkta bütün statüler itibarıyla çalıştırılabilecek toplam personel sayısı hiçbir surette yüzü geçmemektedir. Mevcut haliyle Başkanlıkta 31.12.2022 tarihi itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi 39 kadrolu personelin yanı sıra 3 sözleşmeli personel ve 28 sürekli işçi olmak üzere toplam 70 personel görev yapmaktadır.

1.3. Mali Yapı

642 sayılı KHK'ya göre Başkanlıkların gelirleri, genel bütçeden yapılacak yardımlar, her türlü bağış, yardım, kredi, hibe ve vasiyetler, Başkanlık gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler ile diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Başkanlığın 2022 yılı bütçe verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu (TL)

Kodu	Ödenek Türü	Başlangıç Ödeneği (A)	Yıl Sonu Ödeneği	Yıl Sonu Gerçekleşme (B)	Gerçekleşme Yüzdesi C=B/A*100
01	Personel Giderleri	7.512.000,00	14.695.110,00	9.852.928,72	131,16
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.310.000,00	2.383.250,00	1.675.881,02	127,92
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.064.000,00	5.176.300,00	4.126.218,51	101,53
04	Faiz Giderleri	0	0	0	0
05	Cari Transferler	235.000,00	372.746,00	222.847,12	94,82
06	Sermaye Giderleri	7.754.000,00	8.854.000,00	3.898.765,58	50,28
07	Sermaye Transferleri	127.136.000,00	375.039.780,00	369.510.332,16	290,64
08	Borç Verme	0	0	0	0
TOPLAM		148.011.000,00	406.521.186,00	389.286.973,11	263,01

Tablo 1'de gösterildiği üzere, 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile KOP BKİB bütçesi 148.011.000,00 TL olarak belirlenmiştir. Yıl içerisinde gerçekleştirilen revizyonlar sonucunda bütçe, 406.521.186,00 TL'ye yükselmiştir. Söz konusu ödenegin 389.286.973,11 TL'si harcanmıştır. Buna göre yıl sonu itibarıyla gerçekleşen harcamanın başlangıç ödenegine oranı ise %263,01 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL)

Gelir Kalemleri	2021 Yılı Gerçekleşen Bütçe Geliri (A)	2022 Yılı Gerçekleşen Bütçe Geliri (B)	Fark Yüzde (%) (C=(B-A)/A*100)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	221.498,10	291.458,03	31,58
Alınan Bağış ve	152.752.650,00	346.342.910,00	126,73

Yardımlar			
Diğer Gelirler	26.840.816,54	33.918.323,35	26,36
TOPLAM	179.814.964,84	380.552.691,38	111,63

Tablo 2’de görüleceği üzere, 2022 yılı gerçekleşmesi 380.552.691,38 TL olan toplam bütçe gelirinin; 346.342.910,00 TL’sini Alınan Bağış ve Yardımlar, 33.918.323,35 TL’sini Diğer Gelirler, 291.458,10 TL’sini ise Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri oluşturmaktadır. Alınan bağış ve yardımlar 2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin bağlı kuruluşu olduğu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin transferler tertibinden gönderilen Hazine yardımından oluşmaktadır. 2022 yılında İdarenin bütçe gelirlerinde 2021 yılına göre %111,63 oranında artış olmuştur.

Tablo 3: 2022 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Giderler Toplamı (A)	Gelirler Toplamı (B)	İndirim, İade İskonto Toplamı (C)	Net Gelir (D=B-C)	Faaliyet Sonucu (D-A)
391.579.152,16	380.733.310,85	-	380.733.310,85	-10.845.840,31

Tablo 3 verilerine göre İdarenin gider toplamı 391.579.152,16 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar amortisman giderleri ve tahakkuk eden ancak ödemesi/tahsilatı yapılmayan gider/gelirler nedeniyle bütçe giderlerinden farklılık göstermektedir. Gelirler toplamının ise 380.733.310,85 TL olduğu anlaşılmaktadır. Bu rakamlara bağlı olarak faaliyet sonucunun -10.845.840,31 TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

KOP BKİB, 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelde, "Özel Bütçeli Diğer İdareler” arasında sayılan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına (mülga Kalkınma Bakanlığına) bağlı tüzel kişiliğe sahip, özel bütçeli bir idaredir.

Başkanlık, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na tabi olup, muhasebe işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne göre gerçekleştirmektedir. Her türlü bütçe giderleri ödemeleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim ve Bilişim Sisteminde (BKMYBS) yürütülmektedir.

Kurumun gelir kaynakları; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022 yılı bütçesine konulan transfer tertibinden Hazine yardımı olarak yapılan aktarmalar, bağışlar, hibe, yardım, kredi ve

vasiyetler, Başkanlık gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler ve diğer gelirlerdir. Başkanlık söz konusu gelirlerin dışında başka bir kaynak kullanmamaktadır.

Kurumun kendi muhasebe birimi mevcut olup, bütçesi 2021 yılından itibaren performans esaslı program bütçeye göre yapılmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici mizan ve kesin mizan
- Bilanço
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Özkaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları bağlamında; Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve

bilgilendirme çalışmaları devam etmesi nedeniyle kısmen yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürlerle ilgili taslak metin hazırlanmış ancak çalışmalar devam ettiğinden duyurulmamıştır.,

Risk Değerlendirme Standartları açısından bakıldığında; Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik olarak mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdarede iç kontrol risklerinin tanımlanmasıyla ilgili bazı çalışmalara başlanmış olmakla birlikte henüz hiçbir iç kontrol riski belirlenmemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalara başlanmış ancak henüz yeterli değildir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları kapsamında; İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçlerinin hazırlanması çalışmalarına başlanmış ve süreç devam etmektedir. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak yürütülmektedir. Ancak Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları temel alındığında; İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları açısından ele alındığında; İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi değerlendirilmemekte ve bu nedenle İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlama yapılmamaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine

varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yılı İçerisinde Harcanamayan Proje Ödeneklerinin Uygulayıcı Kuruluşların Açtığı Banka Hesaplarına Blokeli Olarak Aktarılması ve Bu Kaynakların Takip Eden Yıllarda Muhasebe Sistemi Dışında Yönetilmesi

Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının (KOP BKİ) 2022 Yılı Yatırım Programında yer alan projeleri için uygulayıcı kuruluşların hesabına aktarılan kaynakların ancak yüzde 16,28'i oranında iş yapılabildiği, geriye kalan tutarın Başkanlığın muhasebe sistemi dışında takip edilmek üzere uygulayıcı kuruluşların proje hesaplarına blokeli olarak aktarıldığı görülmüştür.

KOP BKİ Başkanlığı, KOP Bölgesi'nde yatırımların gerektirdiği araştırma, planlama, programlama, projelendirme, proje destekleme, izleme, değerlendirme ve koordinasyon hizmetlerinin yerine getirilmesi suretiyle DAP Bölgesi illerinin kalkınmasını hızlandırmak amacıyla kurulmuştur. Başkanlık bu amacı gerçekleştirmek için bütçesinin önemli bir bölümünü oluşturan sermaye transferleri (07.01) ekonomik kodlarını içeren bütçe tertibinde yer alan ödeneklerle, KOP Bölgesinde bulunan uygulayıcı kamu kurum ve kuruluşlarına proje destekleri sağlamaktadır.

Uygulayıcı kuruluşlar il özel idareleri, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları, belediyeler, kalkınma ajansları, araştırma kuruluşları, üniversiteler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından oluşmaktadır.

2022 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu E-Cetveli 18'inci sırasında bu ödeneklerin Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kullanılacağı ifade edilmiştir.

Bütçe Kanunu'nun belirtilen hükmü gereğince, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 2022 yılı için hazırlanan "Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları Tarafından Sermaye Transferi Ödeneklerinin Kullanılması, İzlenmesi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar" 11.02.2022 tarihli Bakan Oluruyla yürürlüğe konularak ilgili kuruluşlara duyurulmuştur.

Usul ve Esaslar'ın 9'uncu maddesinde uygulayıcı kuruluşların proje hesabına nakit aktarım yapılabilmesi için uygulayıcı kuruluşun ilgili ödemeye ilişkin protokolde belirtilen ve tabi olduğu mevzuat gereğince hazırlaması gereken ödeme evraklarını Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığına sunması yani proje faaliyetlerinin fiilen gerçekleştirilmesi gerektiği belirtilmiş; aynı maddenin onüçüncü fıkrasında uygulamaya istisna getirilerek bölge kalkınma idaresi başkanlıkları ile uygulayıcı kuruluş arasında protokolü imzalanmış ve uygulayıcı kuruluş tarafından ihale süreci başlatılmış ancak yılı içerisinde tamamlanamayacağı öngörülen projelerin ödeneğinin, yılı içerisinde uygulayıcı kuruluşun proje hesabına ertesi yıllarda kullanılmak üzere defaten blokeli olarak aktarılması imkanı sağlanmıştır. KOP BKİ Başkanlığı ile uygulayıcı kamu kurum ve kuruluşları arasında imzalanan matbu protokollerde de benzer düzenlemelere yer verilmiştir.

Yılı ödeneklerinin terkin edilmemesi amacıyla getirildiği değerlendirilen bu istisna düzenlemenin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 20'nci maddesindeki bütçe ödeneklerinin tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanmasında kullanılacağı hükmüyle aykırılık oluşturduğu ve aşağıda ayrıntılı olarak açıklanacağı üzere uygulamada bazı sorunlara neden olduğu değerlendirilmektedir. Başkanlığın, 2022 Yılı Yatırım Programında yer alıp aynı yıl uygulamaya başlanan projeler için uygulayıcı kuruluşların hesabına gönderdiği kaynaklarla bu kaynakların kullanılma durumları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: 2022 Yılında Başlanılan Projeler İçin Gönderilen Kaynakların Kullanım Durumu

Projeler için Uygulayıcı Kuruluşlara Gönderilen Toplam Kaynak (TL) A	Yıl içerisinde Yapılan İş/Harcama Tutarı (TL) B	Uygulayıcı Kuruluşların İade Ettiği Tutar (TL) C	Blokeli Olarak Gönderilip Ertesi Yıla Devreden Tutar (TL) D	Kaynakların Yılı içerisinde Kullanılma Oranı (%) E=B/(A-C)*100
369.510.332,16	60.034.692,81	794.522,52	308.681.116,83	% 16,28

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere Yatırım Programına göre 2022 yılında başlayıp

aynı yıl içerisinde tamamlanması öngörülen işlerin ancak yüzde 16,28'i yılı içerisinde tamamlanabilmiştir.

2022 Yılı Yatırım Programında KOP Bölge Kalkınma İdaresinin desteklediği 10 ana proje yer almaktadır. Ana projeler uygulama aşamasında toplam 130 alt projeden oluşmuştur. Yatırım Programında tamamının yılı içerisinde tamamlanması öngörüldüğü halde alt projelerden 35'i tamamlanmış, 1'i iptal edilmiş, 94'ü 2023 yılına aktarılmıştır. Ana projelerden hiçbirisi yılı içerisinde tamamlanamamıştır. Harcanamayan ödenekler Usul ve Esaslar'ın yukarıda belirtilen istisna düzenlemesine dayanılarak Başkanlığın mali tablolarına gider yazılmak suretiyle uygulayıcı kamu kuruluşlarının proje hesaplarına blokeli olarak gönderilmiş, ertesi yılın ödenekleriyle ilişkilendirilmemiş, 2023 Yılı Yatırım Programına dahil edilmemiştir.

Uygulayıcı kuruluşların proje hesaplarına blokeli olarak gönderilen bu tutarlar devam eden yıllarda yapılan iş oranında gerekli kontroller yapıldıktan sonra serbest bırakılarak uygulayıcı kuruluşlara yüklenicilere ödeme yapma imkanı tanınmakta, bu işlem Başkanlığın muhasebe sisteminin dışında yürütülerek Başkanlık bünyesindeki koordinatörlükler tarafından takip edilmektedir.

Mevcut uygulama ile ertesi yıllarda yapılacak işler için Başkanlığın mali tablolarına gider yazılmak suretiyle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 20'nci maddesindeki bütçe ödeneklerinin tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda yılı içinde yaptırılan iş, satın alınan mal ve hizmetler ile diğer giderlerin karşılanmasında kullanılacağı hükmüne aykırı davranılmakta ve yatırım programları Başkanlık tarafından desteklenen projeler için doğru bilgi sunmamaktadır.

Desteklenen projeler için kullanılan transfer ödeneklerinin fiilen gerçekleştirilen iş miktarı kadar giderleştirilmesi ve yatırım programlarının ilgili olduğu yılda gerçekleştirilmesi planlanan yatırım harcamalarını içermesi gerektiği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bitirilemediği İçin Ertesi Yıla Kalan Projelerin Özel Hesaplarda Tutulan Blokeli Paralarının Kurum Yararına Değerlendirilmemesi	2019	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus düzeltilmemiştir.